

Project „Train 2 EN4CE“

With financial support of the European Union's Justice Programme (2014-2020)

Spletno izobraževanje

Čezmejna izterjava dolgov v EU

UČINKOVITA UPORABA EVROPSKIH ČEZMEJNIH CIVILNIH POSTOPKOV

Dr MENSAH C. MARIUS

Univerza v Mariboru

60 Prava fakulteta

Študija primera 1: Člen 11 – Zavrnitev vloge

- **Dejstva:**
- A, rezident Italije, sklene pogodbo o potrošniškem kreditu v višini 30.000 EUR s slovensko banko, B, za nakup vozila. Ko A ne uspe poravnati nekaj mesečnih obveznosti, postane B mnenja, da je pogodba prenehala in pred pristojnim italijanskim sodiščem zaprosi za izdajo evropskega plačilnega naloga zoper A za povračilo kredita z obrestmi. Sodišče z uporabo obrazca D vlogo zavrne.

- **Scenarij I:**
- Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo brez, da bi navedlo razloge za njeno zavrnitev.
- **Vprašanje 1:** Ali lahko B zoper tovrstno odločbo vloži pravno sredstvo pred italijanskim sodiščem?

- **Odgovor:** Ne, v Italiji to ni mogoče. Druge države pa lahko morebiti omogočajo pravno sredstvo.
- Uvodna izjava 17 Uredbe št. 1896/2006
- Zoper zavrnitev vloge naj ne bi bilo pravnega sredstva. Vendar to ne izključuje možnosti ponovne preučitve odločbe o zavrnitvi zahtevka na isti stopnji
- There is to be no right of appeal against the rejection of the application. This does not preclude, however, a possible review of the decision rejecting the application at the same level of jurisdiction in accordance with **national law**.

V Sloveniji

- Zoper odločbo o zavrnitvi predloga za izdajo plačilnega naloga ni dovoljena pritožba, niti tožnik ne sme izpodbijati te odločbe s pritožbo zoper sodbo.
- Pravno sredstvo, ki je na voljo obdolžencu zoper izdani plačilni nalog, je ugovor. Rok za ugovor je osem dni od vročitve plačilnega naloga obdolžencu (tri dni v primeru sporov z menicami in čeki). Ugovor mora biti utemeljen, sicer se šteje, da ni utemeljen. Zoper odločbo, v kateri sodišče odloči o ugovoru, se lahko vloži pritožba.

- **Scenarij II:**
- Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo, ker je bila v pogodbi določena zamudna obrestna mera v višini 29% zapadle vsote. Ker italijansko sodišče meni, da je klavzula nepoštena v skladu z Direktivo 93/13/EGS, je zavrnilo izdajo naloga.
- **Vprašanje 2:** Ali je odločitev pravilna?

člen 11(1) točko (d) Uredbe št. 1896/2006; Zavrnitev vloge

- 1. Sodišče vlogo zavrne, če:
 - (d) tožeča stranka ne pošlje odgovora v roku, ki ga je določilo sodišče, ali zavrne predlog sodišča v skladu s členom 10.
 - Tožeča stranka se o razlogih za zavrnitev obvesti na standardnem obrazcu D, kot je določen v Prilogi IV.
- 2. Proti zavrnitvi vloge ni pravnega sredstva.
- 3. Zavrnitev vloge tožeči stranki ne preprečuje uveljavljanja istega zahtevka z novo vlogo za evropski plačilni nalog ali z drugim postopkom, ki ga predvideva pravo države članice.

- **Scenarij III:**
- Predpostavimo, da sodišče zavrne vlogo po členu 11 točki (d), ker je bila prvotna vloga nepopolna, torej ni vsebovala vse zahtevanih podatkov iz člena 7 Uredbe št. 1896/2006. Kljub prošnji sodišča, da naj tožeča stranka dopolni vlogo po členu 9 Uredbe št. 1896/2006, B manjkajočih podatkov ni poslal v roku, ki ga je določilo sodišče.
- **Vprašanje 3:** Ali lahko B vloži novo vlogo?

Člen 11 -3

Zavrnitev vloge

Zavrnitev vloge tožeči stranki ne preprečuje uveljavljanja istega zahtevka z novo vlogo za evropski plačilni nalog ali z drugim postopkom, ki ga predvideva pravo države članice.

Študija primera 2

- **Dejstva:**
- Prejšnji mesec je A, ki ima stalno prebivališče v Sloveniji, prevedel dokument B-ju, rezidentu Hannovera, Nemčije. Vrednost dela je ocenjena na 7.500 EUR. A je poslal račun, vendar ni dobil nobenega odgovora s strani B-ja.
- **Scenarij I:**
- A razmišlja o vložitvi vloge za evropski plačilni nalog (obrazec A), vendar dvomi v uspeh, ker ne pozna nemškega jezika in nima denarja za plačilo storitev odvetnika ali sodne takse.
- **Vprašanje 1:** Ali A potrebuje za vložitev vloge za izdajo evropskega plačilnega naloga odvetnika ali lahko to stori sam?

- **Odgovor:** A ne potrebuje odvetnika. Lahko sam vloži obrazec A.
- Člen 24 Uredbe št. 1896/2006
- Zastopanje odvetnika ali drugega pravnega strokovnjaka ni obvezno:
- (a) za tožečo stranko v zvezi z vlogo za evropski plačilni nalog;
- (b) za toženo stranko v zvezi z ugovorom zoper evropski plačilni nalog.

- Za začetek postopka se mora sprva vložiti obrazec A, ki vsebuje vse podrobnosti glede strank in narave ter zneska zahtevka. Sodišče preuči vlogo in v kolikor je pravilno izpolnjena, mora sodišče v 30 dneh izdati evropski plačilni nalog. Priporočljivo je, da se na Evropskem portalu e-pravosodje preveri, katera sredstva komuniciranja so sprejemljiva v zvezi s postopkom evropskega plačilnega naloga (člen 29(1)(c) Uredbe št. 1896/2006).
- Vloga za evropski plačilni nalog se lahko vloži sodišču po pošti ali po elektronski poti.
- **Vprašanje 2:** Kaj če A zaradi sodnih taks ne more nadaljevati s postopkom, ali lahko tretja oseba namesto A plača sodno takso?

- **Odgovor** Člen 25(2) Uredbe št. 1896/2006
- Za namene te uredbe pojem sodnih taks vključuje dajatve in bremena, ki se morajo plačati sodišču in katerih znesek določa nacionalno pravo.

- V Sloveniji so sodne takse urejene v Zakonu o sodnih taksah (ZST-1). Kot je določeno v prvem odstavku 3. členu Zakona o sodnih taksah, mora s tem zakonom predpisane takse plačati tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega dejanja (taksni zavezanec), razen če ta zakon ne določa drugače. Vendar se te določbe ne sme razlagati tako strogo, da lahko zgolj ta oseba plača takso, oziroma nasprotno, da jo ne more plačati kdo drug. Člen 105.a Zakona o pravnem postopku (ZPP) izrecno ne določa, da lahko zgolj taksni zavezanec plača sodno takso, zaradi česar ni ovire, da tretja oseba ne bi mogla plačati sodne takse namesto taksnega zavezanca.

Vprašanje 3: Kako se naj A spoprime z jezikovno oviro?

- **Odgovor:** Od tožeče stranke se lahko zahteva, da zagotovi kopijo evropskega plačilnega naloga v drugem jeziku kot je jezik, ki ga je uporabilo sodišče izvora. Kot splošno pravilo velja, da se evropski plačilni nalog predloži v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov sodnega postopka v kraju, kjer se zahteva izvršba, ali v drugem jeziku, ki ga je država članica izvršbe
- označila za sprejemljivega. Prevod overi oseba, ki je za to pooblaščen v eni od držav članic (Člen 21(2)(b) Uredbe št. 1896/2006).

Študija primera 3

Člen 16 - Ugovor zoper evropski plačilni nalog

- **Dejstva:**
- Z, ki ima stalno prebivališče/sedež v Franciji, je pri pristojnem nemškem sodišču vložil zahtevo za izdajo evropskega plačilnega naloga v višini 10.000 EUR zoper Y, ki ima stalno prebivališče v Hannoveru, Nemčija. Sodišče v Nemčiji je izdalo evropski plačilni nalog zoper Y, z izdajo obrazca E.
- Sodišče je vročilo Y obrazec A in E kot evropski plačilni nalog skupaj z obrazcem F, ugovorom zoper evropski plačilni nalog.

- **Scenarij I:**
- Y je zavrnil evropski plačilni nalog brez uporabe obrazca F, temveč...
- (i) z neuradnim pismom, naslovljenim na sodišče.
- **Vprašanje 1:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

- **Odgovor:** Da, v skladu z uvodno izjavo 23 Uredbe št. 1896/2006 lahko tožena stranka za ugovor uporabi tudi drugačno pisno obliko, iz katere je jasno razvidna vsebina ugovora.
- (ii) z uporabo elektronsko-komunikacijskih sistemov

- **Vprašanje 2:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

- **Odgovor:** Da, pod pogojem, da so izpolnjene zahteve iz člena 16(4) in (5) Uredbe št. 1896/2006.
- **Člen 16 Ugovor zoper evropski plačilni nalog**
 - 4) Ugovor se predloži v papirni obliki ali prek drugih sredstev komuniciranja, vključno z elektronskimi, ki so sprejemljiva za državo članico izvora in dostopna sodišču izvora.

5) Ugovor podpiše tožena stranka ali, kadar je primerno, njen zastopnik. Kadar se ugovor predloži v elektronski obliki v skladu z odstavkom 4, se podpiše v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93/ES. Podpis se prizna v državi članici izvora in v zvezi z njim se ne sme zahtevati izpolnjevanje dodatnih pogojev.

- Vendar se takšnega elektronskega podpisa ne zahteva, če in v tolikšni meri, kolikor na sodiščih države članice izvora obstaja alternativni sistem elektronskega komuniciranja, ki je na voljo določeni skupini vnaprej registriranih potrjenih uporabnikov ter omogoča identifikacijo teh uporabnikov na varen način. Države članice obvestijo Komisijo o takih komunikacijskih sistemih.

- **Scenarij II:**
- Y je podal ugovor v 30 dneh od vročitve naloga...
- (i) in ga naslovil le na Z.
- **Vprašanje 3:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

- **Odgovor:** Ne, Nemško pravo zahteva, da se ugovor pošlje sodišču, ki ga nato posreduje nasprotni stranki. Pristojno sodišče je okrajno sodišče ("Amtsgericht") Berlin Wedding, § 1087 ZPO. V drugih državah je to lahko drugače, glejte člen 16(2) Uredbe št. 1896/2006.

- (ii) v elektronski obliki. Prejem ugovora je v pravočasen, tj. v roku 30 dni, trenutek tiskanja pa nastopi po navedenem roku.
- **Vprašanje 4:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Da, v nemškem pravu je trenutek prejema odločilnega pomena za določitev pravočasnosti ugovora, § 1088 ZPO in § 130a V s. 1 ZPO.

- **Scenarij III:**
- Y je vložil ugovor brez, da bi navedel razloge za ugovarjanje.
- **Vprašanje 5:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?

- **Odgovor:** Da, glejte člen 16(3) Uredbe št. 1896/2006. Ugovor je učinkovit tudi brez utemeljitve, če vsebuje navedbo, da tožena stranka ugovarja zahtevku.

- člen 16(3)

- Tožena stranka v ugovoru zgolj izjavi, da ugovarja zahtevku, brez navedbe razlogov za ugovor.

- **Scenarij IV:**
- Y je podal ugovor. Glede podpisa...
- (i) Y je pozabil podpisati ugovor.
- **Vprašanje 6:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Ne, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006 mora tožena stranka podpisati ugovor.

Člen 16 (5)

Ugovor zoper evropski plačilni nalog

Ugovor podpiše tožena stranka ali, kadar je primerno, njen zastopnik. Kadar se ugovor predloži v elektronski obliki v skladu z odstavkom 4, se podpiše v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93/ES. Podpis se prizna v državi članici izvora in v zvezi z njim se ne sme zahtevati izpolnjevanje dodatnih pogojev.

- (ii) zastopnik stranke Y je podpisal ugovor, ne pa sama stranka.
- **Vprašanje 7:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Da, tožena stranka ni izrecno zavezana, da ima zastopnika (člen 24(b) Uredbe št. 1896/2006). To pomeni, da če zastopnik v skladu z nacionalno zakonodajo (§ 79 II ZPO) ugovor podpiše, veljavno učinkuje zanjo (člen 16(5) Uredbe št. 1896/2006).

- (iii) Y je ugovor podpisal z vnaprej skeniranim podpisom.
- **Vprašanje 8:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Ne, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006 in nacionalnimi predpisi mora biti podpis ročni, kadar se uporablja tiskani obrazec, ali v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93 /EC, kadar se uporablja elektronsko obliko.

- (iv) Y je ugovor podpisal lastnoročno.
- **Vprašanje 9:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Da, ob uporabi neelektronske vložitve brez zastopanja mora tožena stranka ugovor podpisati lastnoročno (člen 16(5) Uredbe št. 1896/2006).

- (v) Y je podpisal ugovor, ki je predložen v elektronski obliki z elektronskim podpisom.
- **Vprašanje 10:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog?
- **Odgovor:** Da, v skladu s členom 16(5) Uredbe št. 1896/2006, mora tožena stranka, kadar predloži ugovor v elektronski obliki, slednjega elektronsko podpisati v skladu s členom 2(2) Direktive 1999/93/EC.

- **Scenarij V:**
- Y zamudi rok za vložitev ugovora, ker...
- (i) je bil v bolnišnici zaradi z zunanjih razlogov v obliki nastopa prometne nesreče.
- **Vprašanje 11:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?
- **Odgovor:** Da, v skladu s členom 20(1)(b) Uredbe št. 1896/2006 je utemeljen razlog, kadar tožena stranka ni mogla ugovarjati zahtevku zaradi višje sile ali izrednih okoliščin, ki so nastopile brez njene krivde, glejte tudi § 1092 ZPO.

- Y je pozabil pravočasno poslati pošto. Kasneje je Y ugotovil, da je eden izmed dokumentov, ki jih je tožeča stranka Z uporabila za dokazovanje svojih trditev, neresničen.
- **Vprašanje 12:** Ali je to učinkovit ugovor zoper evropski plačilni nalog, četudi je bil podan po poteku predpisanega roka?
- **Odgovor:** Da, v skladu z uvodno izjavo 25 Uredbe št. 1896/2006 ima tožena stranka v določenih izjemnih primerih pravico, da zahteva ponovno preučitev evropskega plačilnega naloga. Vendar takšna ponovna preučitev v izjemnih primerih ne bi smela pomeniti, da ima tožena stranka dvakrat možnost vložiti ugovor zoper zahtevek. Izjemna okoliščina vključuje tudi primer, kot evropski plačilni nalog temelji na neresničnih podatkih, podanih v vložitvenem obrazu.

- **Scenarij VI:**
- Po vročitvi evropskega plačilnega naloga je Y prenesel stalno prebivališče Albanijo.
- **Vprašanje 15:** Ali lahko Y uveljavlja pravico do ugovora v skladu s členom 16 Uredbe št. 1896/2006?

- **Odgovor:** Da, v skladu s členom 3(3) Uredbe št. 1896/2006 je odločilen trenutek za določitev, ali gre za čezmejno zadevo, predložitve vloge za evropski plačilni nalog v skladu z Uredbo št. 1896/2006

- **Člen 3 Čezmejne zadeve**

- V tej uredbi pomeni čezmejna zadeva zadevo, v kateri ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, pred katere sodiščem poteka postopek.
- 2. Stalno prebivališče se določi v skladu s členoma 59 in 60 Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah .
- 3. Za določitev, ali gre za čezmejno zadevo, je odločilen trenutek predložitve vloge za evropski plačilni nalog.

- **Vprašanje 16:** Ali lahko Y predloži ugovor v elektronski obliki?

- **Odgovor:** Ne, ker Albanija ni država članica EU, zaradi česar se Direktiva 1999/93/EC ne uporablja.

HVALA ZA

VAŠO POZORNOST